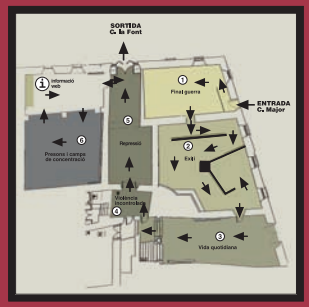

Presentació

Aquesta exposició és fruit de gairebé un any d'investigació finançada pel Programa per al Memorial Democràtic de la Generalitat de Catalunya i el Museu Comarcal de l'Urgell de l'Ajuntament de Tàrrega.

L'abast cronològic de l'exposició va del dia d'entrada de les tropes nacionals a la ciutat, el dia 15 de gener de 1939, fins al febrer de 1961, data d'entrada a l'Ajuntament de la ciutat dels primers regidors no vinculats estretament a l'aparell franquista. L'àmbit d'estudi és la ciutat de Tàrrega i tots els seus pobles agregats.

La voluntat de l'exposició és donar a conèixer un dels aspectes més desconeguts del nostre passat recent a nivell local: la repressió i l'exili conseqüència de la victòria franquista.

No parlem d'un passat desconegut de forma gratuïta, sinó perquè al llarg de la investigació hem descobert com la percepció actual que en aquesta ciutat no va haver-hi repressió no és només errònia, sinó que l'abast d'aquesta és realment important. Les xifres parlen per si soles: al voltant de 325 persones, en una ciutat d'uns 6000 habitants, i els seus actuals pobles agregats, es veuen afectades per la repressió o obligades a exiliar-se. També el desconeixement de l'exili és molt gran i això és atribuïble a la llarga durada de la Dictadura: els lligams dels fills de Tàrrega amb aquesta ciutat, després de gairebé 40 anys de franquisme, pràcticament s'han trencat, i amb la democràcia, en l'àmbit local, mai ningú s'havia preocupat per l'exili.

Hem titulat aquesta exposició "Aproximació" amb una intenció molt clara: ni l'abast de la repressió, ni el de l'exili s'expliquen amb precisió en aquesta exposició. Tot i el temps d'estudi, la dispersió d'arxius, la falta de catalogació d'alguns o la seua dificultat d'accés, lligat a la destrucció de molts documents fa que aquests dos temes siguin difícils d'estudiar. Potser algun familiar trobarà a faltar els seus parents en les llistes de represaliats o d'exiliats que sabem que encara són incompletes.

També volem destacar un altre aspecte molt important: el de la presència de les dones. Com veureu, són molt poques les que apareixen en els panells o en les llistes; hi han dues raons que expliquen aquest fet: la primera, que la repressió es dóna, per una banda, sobre les persones que han ocupat càrrecs polítics, i tot i que la República permet per primer cop el vot i l'elecció de la dona, la seua presència encara és poca, i segon, molts dels detinguts en els camps de concentració de Franco o que fan cap a l'exèrcit francès ho són perquè són homes en edat militar. Això no vol dir que la dona pateixi menys la repressió, sinó que no quedarà registrada en arxius. Moltes dones patiran escarni públic, seran rapades o es veuran abocades a la misèria absoluta amb els seus companys a la presó.

Les fonts de l'exposició són els arxius i les entrevistes a familiars de represaliats i exiliats. Totes les informacions aquí publicades han estat contrastades. Les informacions no contingudes en l'exposició es troben totes disponibles en la següent pàgina www.tarrega1939.cat

ORGANITZACIÓ I INVESTIGACIÓ
Equip de recuperació de la memòria històrica del Museu Comarcal de l'Urgell
Núria Bonet Baqué
Amanda Cardona Alcaide
Gerard Corbella i López

DISSENY, REALITZACIÓ, PRODUCCIÓ I MUNTATGE
D-Disseny
Maria Alba Minguell Cardenyes
Maria José García González
Equip de recuperació de la memòria històrica del Museu Comarcal de l'Urgell
Núria Bonet Baqué
Amanda Cardona Alcaide
Gerard Corbella i López

REALITZACIÓ, IL·LUMINACIÓ
Brigada Municipal, Ajuntament de Tàrrega

FUSTERIA
Fusteria Rafel
Emmarcats Puigrefagut

IMPRESSIÓ DIGITAL
Digigran

PINTURA
Pintura i decoració Romeo Roca

GESTIÓ I DIFUSIÓ
Cap de Comunicació de l'Ajuntament de Tàrrega
Francesc Gasull

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA
Teresa Arrufat Millan

AUDIOVISUALS
Christian Llech, França: refugiats creuant la frontera (1939)
Alain Resnais: Nuit et Brouillard (1956)

EDICIÓ
Gerard Corbella i López

AMBIENTACIÓ SONORA
Gerard Corbella i López
Francesc Rios Solé
Sergi Rios Solé

DOSSIER PEDAGÒGIC
Glòria Coma Torres

DISSENY WEB
Calidos

AMB LA COL·LABORACIÓ DE
Ajuntament de Tàrrega
Museu Comarcal de l'Urgell Tàrrega
Generalitat de Catalunya Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació
memorial democràtic

FOTOGRAFIES
Amical Mauthausen, Montserrat Aubach Arnaldo, família Balcells Amigó, Teresa Baró Gómez, Jordi Boixadera Bosch, Lena Canals Cucurull, Agustí Castelar, Maria Dolors Roca, Rosa Duran Farnós, Pere Escusol Cullell, família Farré, Nuria Foguet Doll, Gustavo Gené Utgés, Magda Llena, Pepita Lloreta, Jaume Mas Sabanés, Dolors Minguell, Pilar Minguell Madern, Maria Moreu Súria, Ramon Morguí Solé, Ana Teresa Ortega, Meritxell Orobitg Clua, família Pera Guell, Jordi Pont Bros, Pepet Pont Llobera, Mercè Puigfel Tolosana, Anton Sala Cornadó, Magda Sasplugas Mateu, Jordi Sasplugas Mateu, Josep Serra, Víctor Torres Pereña.

FONTS
Arxiu Comarcal de la Segarra
Arxiu Comarcal de l'Alt Empordà
Arxiu General Militar de Guadalajara
Arxiu Fotogràfic Municipal de Tàrrega
Arxiu Històric Comarcal de Tàrrega
Arxiu Històric de Lleida
Arxivo Histórico Nacional (Madrid)
Arxiu del Tribunal Militar Territorial Tercer (Barcelona)
Biblioteca Nacional (Madrid)
Biblioteca del Pavelló de la República (Barcelona)
Departament de Documentació de Televisió de Catalunya

AGRAÏMENTS
Glòria Alcaide Salazar, Miquel Aresté Batlle, Montserrat Aubach Arnaldo, Francesc Balcells Xurinach, Teresa Baró Gómez, Jordi Boixadera Bosch, Rosa Bonet Minguella, Lena Canals Cucurull, Pablo Carbajo, Agustí Castelar Trilles, Josep Castellà i Formiguera, Anna Colet Marcé, Antonio Corbella Carreras, Ernest Corbella Carreras, Servei d'infomàtica de l'Ajuntament de Tàrrega, Àngel Devant, Rosa Duran Farnós, Pere Escusol Cullell, Miquel Àngel Farré, Família Prenafeta, Núria Foguet Doll, Joan Marc Gabernet, Gustavo Gené Utges, Magda Llena, Rosendo Lloreta Farré, Andreu Mayayo Artal, Jaume Mas Sabanés, Pilar Minguell Madern, Dolors Minguell, Pilar Minguell Madern, Dolors Minguell, Carme Molinero Ruiz, Maria Moreu Súria, Ramón Morguí Solé, Paquita Ollé Llastarri, Alba Orobitg Argilés, Meritxell Orobitg Clua, Ana Teresa Ortega, família Pera Guell, Rosa Pons Puigfarregut, Josep Pons Puigfarregut, Jordi Pont Bros, Pepet Pont Llobera, Paul Preston, Miquel Revert, Maria Dolors Roca, Joan Sagués San José, Marga Sala Albareda, Anton Sala Cornadó, Montserrat Sala García, Teresa M. Sala García, Jordi Sasplugas Mateu, Magda Sasplugas Mateu, Josep Serra, Jordi Serés Aguilar, Víctor Torres Pereña, Ricard Vinyes, Pere Ysàs Solanes.